

విచంతయంతీ సతతం తమేవ

12

తటైవ పశ్యామి తథా శృంగోమి ||

మనోరథ సాగ్యాదితి చింతయామి

తథాపి బుధ్యాచ వితర్గయామి |

కిం కారణం తస్య హి నాస్తి రూపం

సువ్యక్తరూపశ్చ వద త్వయం మాము ||

13

నమోత్త స్తు వాచస్పుతయే సపజిణే

స్వయంభువే చైవ హుతాశనాయ చ |

అనేన చోక్తం యదిదం మమాగ్రతో

వనోకసా తచ్చ తథాస్తు నాన్యథా ||

14

ఇత్యార్థ శ్రీమదామాయణే ఆదికావ్యే వాల్మీకీయే చతుర్వింశత్పూప్యాస్తికాయాం
సంహితాయామ్ శ్రీమత్సుందరకాండే దావైతింశ స్నగ్రః:

Q

ఆపదా మపహారారం దాతారం సర్వసంపదామ్ |

లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో సమా మృహామ్ ||

ధర్మత్వా సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథి ర్యాది |

పారుషే చాప్రతిద్వంద్వ శ్శరైనం జహి రావణిమ్ ||

అథ త్రయస్మింశస్నగ్రః

హానుమతః సీతావృత్తాంతపరిప్రశ్నః:

సోత్ర వతీర్య ద్రుమాత్ తస్మా ద్వ్యాద్రుమ ప్రతిమాననః |

వినీతవేషః కృపణః ప్రణిష త్యోపస్మత్వచ ||

1

తా మబ్రి నృహతేజా హామూమాన్ మారుతాత్మజః |

శిర స్వయంజలి మాధాయ సీతాం మధురయా గిరా ||

2

- కా ను పద్మపలాశాక్షి! కీష్టకోశేయ వాసిని! | 3
 త్రుమస్య శాఖా మాలంబ్య తిష్ఠసి త్వ మనిందితే! ||
- కి మర్థం తవ నేత్రాభ్యం వారి ప్రవతి శోకజం | 4
 పుండరీక పలాశాభ్యం విప్రకీర్త మివోదకమ్ ||
- సురాణా మసురాణం వా నాగగంధర్వ రక్షసామ్ | 5
 యక్కాణం కిన్నరాణం వా కా త్వం భవసి శోభనే? ||
- కా త్వం భవసి రుద్రాణం మరుతాం వా వరాననే? | 6
 వసూనాం వా వరారోహా! దేవతా ప్రతిభాసి మే ||
- కిం ను చంద్రమసా హీనా పతితా విబుధాలయాత్ | 7
 రోహిణీ జ్యోతిషాం శ్రేష్ఠా శ్రేష్ఠసర్వగుణాన్వితా ||
- కా త్వం భవసి కల్యాణి! త్వ మనిందితలోచనే! | 8
 కోపాద్వా యది వా మోహ దృ ర్తార మసితేక్కణే! ||
- పనిష్టం కోపయిత్రా త్వం నాసి కల్యాణ్యరుంధతీ | 9
 కో ను పుత్రుః పితా బ్రాతా భర్తావా తే సుమధ్యమే! ||
- అస్మై లోకా దముం లోకం గతం త్వ మనుశోచసి | 10
 రోదనా దత్తినిశ్శాస్నానా దూఖమి సంస్పర్శనా దపి ||
- న త్రాపం దేవీమహాం మన్య రాజు స్నంజ్ఞావధారణాత్ | 11
 వ్యంజనాని చ తే యాని లక్షణాని చ లక్షయే ||
- మహిషీ భూమిపాలస్య రాజకన్యాసి మే మతా | 12
 రావణేన జనస్థానా దృలా దపహృతా యది ||

సీతా త్వమసి భద్రం తే త నృమాచక్ష్మ పుచ్ఛతః ।
యథా హి తవ వై దైన్యం రూపం చాప్యతిమానుషమ్ || 13

తపసా చాన్యితో వేష ప్ర్యుం రాముమహాం ద్రుషమ్ |
సా తస్య వచనం ప్రత్యామ్ రామకీర్తనహర్షితా || 14

సీతయా ఆత్మవృత్తాంతకథనమ్
ఉవాచ వాక్యం వైదేహి హనుమంతం ద్రుమాశ్రితమ్ |
పృథివ్యాం రాజసింహానాం ముఖ్యస్య విదితాత్మనః || 15

స్నుషొ దశరథ స్యాహం శత్రువైన్యప్రతాపినః |
దుహితా జనక స్యాహం వైదేహస్య మహాత్మనః || 16

సీతా చ నామ నామ్మాహం భార్య రామస్య ధీమతః ।
సమా ద్వాదశ తత్త్వాహం రాఘువస్య నివేశనే || 17

భుంజానా మానుషాన్ భోగాన్ సర్వకామసమృధినీ |
తత్త్వ త్రయోదశే వర్షే రాజ్య నేక్షామ్కునందనమ్ || 18

అభీషేచయితుం రాజు సోపాధ్యాయః ప్రచక్రమే |
తస్మిన్ సంభ్రియమాణే తు రాఘువ స్యాభీషేచనే || 19

కైకేయా నామ భర్తారం దేవీ వచన మబ్రహీత్ |
న హిబేయం న భాదేయం ప్రత్యహం మమ భోజనమ్ || 20

ఎష మే జీవితస్యాంతో రామో యద్యభిషిచ్యతే |
యత్ తదుక్తం త్వయా వాక్యం ప్రీత్యా నృపతిసత్తమ! || 21

తచ్చే న్న వితథం కార్యం వనం గచ్ఛతు రాఘువః |
స రాజు సత్యవాగ్దేవ్య వరదాన మనుస్మరన్ || 22

ముఖోహ వచనం శ్రుత్వా కైయ్యాః క్రూర మప్రియమ్ |
తతస్త స్థవిరో రాజు సత్యే ధర్మ వ్యవస్థితః || 23

జ్యేష్ఠం యస్సిన్యసం పుత్రం రుదన్ రాజ్య మయాచత |
స పితు ర్వచనం శ్రీమా నభిషేకాత పరం ప్రియమ్ || 24

మనసా పూర్వ మాసాద్య వాచా ప్రతిగృహీతవాన్ |
దద్యన్న ప్రతిగృహీయా న్న బ్రూయాత్ కించిదప్రియమ్ || 25

అపి జీవితహేతోర్వ రామ స్వత్యపరాక్రమః |
స విషో యోత్తరీయాణి మహార్థాణి మహాయశాః || 26

విస్మయ మనసా రాజ్యం జనవైయ మాం సమాదిశత్ |
సాహాం తస్యాగ్రత స్వార్థం ప్రస్తితా వనచారిణి || 27

న హి మే తేన హీనాయా వాసః స్వదేశి పి రోచతే |
ప్రాగేవ తు మహాభాగః సౌమిత్రి ర్మితనందనః || 28

పూర్వజ స్యామయాత్మార్థే ద్రుమచీరై రలంకృతః |
తే వయం భర్తు రాదేశం బహుమాన్య దృఢప్రతాః || 29

ప్రవిష్టా స్వై పురా దృష్టం వనం గంభీరదర్శనమ్ |
వసతో దండకారజ్యే తస్యాహ మమితోజసః || 30

రక్షసా పహృతా భార్య రావణేన దురాత్మనా |
ద్వా మాసా తేన మే కాలో జీవితానుగ్రహః కృతః || 31

ఉధ్వం ద్వాభ్యం తు మాసాభ్యం తత ప్ర్వక్కా యమి జీవితమ్ || 32

ఇత్యార్థే శ్రీమదామాయణే ఆదికావ్యే వాల్మీకియే చతుర్వీంశత్పుహృసికాయాం
సంహితాయామ్ శ్రీమత్సుందరకాండే త్రయస్మిగింశ స్వరగః

ఆపదా మపహారారం దాతారం సర్వసంపదామ్ |
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమా మ్యహామ్ ||

ధర్మత్వా సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథి ర్యాది |
పౌరుషే చాప్రతిద్వంద్య శ్నైరెనం జపో రావణిమ్ ||

అథ చతుర్ణింశస్సరగ్జః

సీతాయాః హానుమతి రావణభ్రమః

తస్యా ప్ర ద్వచనం శ్రుత్వా హానుమాన్ హారియూథపః |
ముఖః భూ ధ్నుః భూభిభూతాయా సాగ్నంత్వ ముత్తర ముబ్రవీత్ || 1

అహం రామస్య సందేశా ద్వేవి! దూత ప్రవాగతః |
వైదేహి! కుశలీ రామ స్త్రాం చ కొశల ముబ్రవీత్ || 2

యో బ్రాహ్ము మస్త్రుం వేదాంశ్చ వేద వేదవిదాం వరః |
స త్వాం దాశరథి రామో దేవి! కొశల ముబ్రవీత్ || 3

లక్ష్మీణశ్చ మహాతేజా భర్తు స్తోత్ర మచరః ప్రియః |
కృతవాన్ శోకసంతప్త శ్నైరసా తేత్తు భివాదనమ్ || 4

సా తయోః కుశలం దేవీ నిశమ్య నరసింహాయోః |
ప్రీతిసంహృష్టసర్వాంగీ హానుమంత మథాబ్రవీత్ || 5

కల్యాణీ బత గాథ్యయం లోకికీ ప్రతిభాతి మా |
ఎతి జీవంత మానందో నరం వర్ణశతాదపి || 6

తయా సమాగతే తస్మిన్ ప్రీతి రుతాప్రదితా దృష్టా |
పరస్పరేణ చాలాపం విశ్వస్తో తో ప్రపక్తతుః || 7

తస్యా ప్రద్వచనం శ్రుత్వా హానుమాన్ హారియూథపః |
సీతాయా శోకదీనాయా స్వమీప ముపచక్రమే || 8